

OBSAH

PŘEDMLUVA 3

ÚVOD 5

1. KAPITOLA

NÁŘADÍ, MATERIÁLY A BARVY 6

2. KAPITOLA

STAVBA RANÉ VERZE TANKU TIGER ZE STAVEBNICE DRAGON 14

3. KAPITOLA

DALŠÍ METODY DOKONČOVÁNÍ A BARVENÍ A JEDNODUCHÁ VYLEPŠENÍ 32

4. KAPITOLA

PODLOŽENĚ O SCÉNICKÝCH PODLOŽKÁCH 48

5. KAPITOLA

PRÁCE S FOTOLEPTY 60

6. KAPITOLA

STAVEBNICE S RESINOVÝMI A KOVOVÝMI DÍLY 74

7. KAPITOLA

JEDNODUCHÁ KONVERZE METODOU SCRATCH-BUILT 92

8. KAPITOLA

SAMOHYBNÁ HOUFNICE NA PODVOZKU HOTCHKISS 104

9. KAPITOLA

SAMOHYBNÉ DĚLO STUG IV 126

10. KAPITOLA

TANK TIRAN 5 IZRAELSKÝCH OZBROJENÝCH SIL 152

11. KAPITOLA

PODKLADY A ODKAZY 174

12. KAPITOLA

ZDROJE 181

REJSTŘÍK 195

Je tomu asi 60 let, co mladičky John Prigent rozřezal prázdnou krabici od ovesných vloček, které míval ke snídani, aby získal lepenku pro stavbu modelu tanku. Podle jeho vzpomínek byl výsledkem britský pěchotní tank Matilda a od tohoto okamžiku jeho zájem o stavbu modelů vojenských vozidel neustále rostl s tím, jak se objevovaly modernější materiály, a nikdy neopadl.

Říká se, že každý v sobě nosí knihu – včetně modelářů – ale napsat knihu není snadné, obzvláště

o něčem, co jako tvorba modelů stojí stranou zájmu. Ne každému se to podaří, neboť je obtížné najít nakladatele, který je ochotný vydat knížku pro tak omezený trh. Dalším důvodem je, že ne každý má potřebné zkušenosti se stavbou modelů a s fotografováním jejího postupu od začátku až do konce, k tomu schopnost názorně demonstrovat potřebné techniky, jak na sebe navazují, a ještě umět co nejjednodušeji popsat, jak se to všechno dělá.

V 90. letech minulého století John napsal pro časopis *Military Modelling* řadu článků pod společným názvem „Kurz modelování tanků“, které čtenáře provedly od začátečnické stavby modelů jenom z plastických* stavebnic přes konverze až k vlastnoruční výrobě dílů (*scratch-built*) a celých modelů. My jsme pak jenom něco pozměnili, abychom informace v těchto článcích aktualizovali – a tím vzniklo jádro této první

Johnovy knihy pro nakladatelství Osprey, v níž se autor dělí o zkušenosti a techniky, které si léty osvožil a vyvinul.

John také přizval některé kolegy, kteří též píšou pro nakladatelství Osprey, aby přispěli dalšími materiály o svých technikách. Tím se obraz stavby modelů doplnil, aniž by došlo k odchýlení od přirozeného postupu, jenž vede od základního náradí a materiálů přes tvorbu modelů jenom z plastických stavebnic až k pokročilým konverzím. Na rozdíl od jiných titulů v modelářských edicích nakladatelství Osprey, jež se soustřeďují na konkrétní typy nebo řady, Johnova kniha se ve stavbě miniaturních vojenských vozidel přidržuje základní linie modelování, a tím představuje ideální dílo pro každého, kdo s tímto koníčkem začíná.

Ken Jones

* Ačkoli se teplem tvarovatelné umělé hmoty, tzv. termoplasty, označují obecně jako plasty a výrobky z nich jako plastové, používá se ve spojitosti s modely a modelářským hobby přídavné jméno plastikový, tedy plastiková stavebnice, plastikový model, plastikové modelářství atd., pozn. překl.

PŘEDMLUVA PŘEKLADATELE

Kniha *Jak na modely bojové techniky* je dalším titulem, který z řady „Masterclass“ britského nakladatelského domu Osprey převzalo brněnské nakladatelství Computer Press. Týká se skládání modelů obrněných vozidel z plastických stavebnic, což je hobby, kterému se věnují statisíce modelářů na celém světě, a to s takovým zápalem, že už jim nestačí postavit model jenom ze stavebnice, ale vyžadují po trhu mnoho různých doplňků, jimiž by se dal, kupříkladu, věrně vypořádat interiér vozidla včetně motoru. Také chtějí svoje modely umístit do příslušného miniaturního prostředí, což způsobilo, že se z výroby plastických stavebnic a doplňků stalo celé průmyslové odvětví, které využívá nejmodernější technologie. To na druhé straně klade vyšší nároky na modeláře, aby dokázali nejen

stále komplikovanější stavebnice složit, ale také si poradit s díly vyrobenými jinými technologiemi, jako jsou např. fototepty. Tato kniha vše právě zmíněné s nebyvalou hutností a přitom jednoduchostí popisuje, takže i mně, modeláři s více než čtyřiceti lety praxe, přinesla mnoho nového, přestože jsem neodolal a na některých místech doplnil text o svoje metody, když se mi to zdálo přínosné. Další překladatelské poznámky jsou zaměřené na přizpůsobení textu českému prostředí. John Prigent z pochopitelných důvodů svoji knihu zaměřil na anglosaského čtenáře a modeláře, takže při výběru materiálu a náradí vychází z možností britského či amerického modelářského trhu. Ačkoli v dnešním světě internetových obchodů vlastně existuje jenom jeden globalizovaný trh, a ani pro

českého modeláře není problém si popisované pomůcky objednat, pokládal jsem za přínosné doplnit text odkazy na české výrobce a na české modelářské zásilkové obchody, neboť Česko je v oboru plastického modelářství velmocí a mnohé české firmy mají světové jméno. Některé odkazy jsou zmíněny přímo v kapitolách, další pak uvedeny v kapitolách „Podklady a odkazy“ a „Zdroje“, v nichž jsem hlavně doplnil nabídku modelářské literatury a webových stránek, které mi připadají přinejmenším stejně zajímavé jako modelářská diskusní fóra, na něž se autor omezil. Doufám, že jsem tím překlad příliš nepřetížil a naopak poskytl českému čtenáři bližší a širší možnosti, než skýtá jenom britský modelářský trh.

František Novotný

Zabývám se stavbou modelů téměř 60 let a za tu dobu jsem uplatnil mnoho různých materiálů a metod. Mým prvním modelem byl tank Matilda, který jsem si vyrobil v roce 1947 z lepenky, přičemž jako její zdroj posloužila krabice od ovesných vloček, jež jsem míval ke snídani. Ale stejně jako tanky jsem stavěl mnoho jiných modelů – od letadel vyřezaných z balsových špalíků až k autům ve velkých měřítcích a plně vybaveným plachtenicím. Mnoho z metod, které jsem používal, se hodí i pro plastické modely 21. století, a dokonce i to vyřezávání z balsy bylo k něčemu dobré, neboť mně dalo průpravu pro tvarování dílů z plného plastu. Protože se před několika lety objevilo mnoho připomínek začínajících modelářů, že jim nemá kdo vysvětlit, jaké techniky si potřebují osvojit, aby si poradili jak s narůstajícím počtem leptaných kovových a resinových doplňků, tak s rostoucím počtem konverzí na trhu, napsal jsem pro časopis *Military Modelling* řadu článků

pod názvem „Kurz modelování tanků“, které na připomínky reagovaly. Po nějaké době mě nakladatelství Osprey požádalo, abych tyto články přepracoval a aktualizoval – a vy teď výsledek držíte v ruce. Není to příručka jen pro začátečníky, ale předvádíme v ní i metody, které používají pokročilí modeláři na mistrovské úrovni, takže máte-li za sebou již pár modelů, můžete použít tuto knihu ke zvýšení své modelářské úrovně.

Od ostatních příruček této edice se naše kniha liší ve dvou aspektech. Zaprvé, žádný zde publikovaný materiál není převzat z druhé ruky, a zadruhé, výjimečně jsem požádal některé přátele, aby přispěli speciálními kapitoly o technikách, v nichž jsou experty. Ale i oni dodržují stejnou osnovu, začínají u nejzákladnějších principů a postupují k pokročilejším technikám s vysvětlením, jak se to všechno dělá. Zde můžete najít návody „jak na to“, které jsou odpověďmi na všechny otázky, jež jsme si já i mí přátelé dokázali představit – počínaje tím, jak oddělit díly stavebnice od licích rámečků až k základům vlastnoruční stavby. Mí přátelé a já vás také provedeme stavbou modelů, které nepoužívají jenom původní plastové díly, ale také přidané doplňky z fotoleptů, soustružené hlavně, resinové* konverzní díly a doplňky a vlastnoručně (*scratch-built*) vyrobené části z rozličných materiálů. Je zde také uvedeno, jak

modely natírat a patinovat, a stejně tak i jak vyrábět scénické podložky pod modely. Ačkoli představené modely „demonstrují“ metody, které budete potřebovat při stavbě jakéhokoli modelu, nemyslete si, že musíte stavět stejné kity jako my – prostě si přečtete, jak jsme je stavěli, a naše metody použijte. A to platí stejně tak dobře i pro letadla, auta nebo železniční modely.

Na těchto místech bych chtěl obzvláště poděkovat Nicku Cortesemu, Garymu Edmundsonovi a Stevu Zalogovi za jejich speciální příspěvky, a stejně tak i Kenu Jonesovi za napsání předmluvy. Musím také poděkovat výrobcům a prodejcům, kteří mi velmi pomohli tím, že mě zásobili stavebnicemi a náradím, jež jsem k napsání knihy potřeboval, a mé objednávky přednostně vyřídili. Jsou to: Accurate Armour, Archer Fine Transfers, Dragon Models Ltd., Formations Model, Historex Agents, K59, LSA Models, Michigan Discount Models, Mission Models, R&J Enterprises a The Small Shop EU.

Obzvláštní dík patří mé ženě Joan za pochopení a podporu, kterou mi během práce na této knize projevovala, a stejně tak za hojné zásobování šálky čaje, když jsem se do psaní tak zabral, že jsem na čaj zapomněl a ten vychladl.

Takže bez dalších cavyků obraťte stránku na první kapitulu o výběru náradí a barev pro váš první model.

John Prigent

* Resin je modelářské označení materiálu, který tvoří syntetické pryskyřice s vhodným plnivem, aby se dal výsledný materiál po vytvrnutí co nejlépe opracovávat, pozn. překl.